

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Vitamini i minerali u hrani i dodacima prehrani

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

ne popunjavati

3. Ciklus studija:

2

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta:

Obavezni Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Preporučeni prethodno odslužani predmet Nauka o hrani i predmeti sličnog sadržaja

7. Ograničenja pristupa:

nema

8. Trajanje / semestar:

1

2

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2
0
1

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Tehnološki fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Prehrambena tehnologija/Nutricionizam

12. Odgovorni nastavnik:

dr sc Grujić Radoslav red.prof.

13. E-mail nastavnika:

[redacted]

14. Web stranica:

www.tf.untz.ba; www.hranomdozdravlja.com

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Student stiče znanja iz područja vitaminologije kao i područja upotrebe minerala u prehrani ljudi. Specifični ciljevi su:

1. Izgradnja stručnog pristupa o poznavanju vitamina i minerala i njihovo primjeni u prehrani.
2. Razvoj spoznaje o vitaminima i mineralima naslonjenoj na stečena znanja iz: nauke o hrani, bihomiji hrane, aktivnih komponenti hrane itd.
3. Razvoj sposobnosti korištenja terminologije komuniciranja i prezentiranja u oblasti vitaminologije kao i područja upotrebe minerala u prehrani ljudi.

16. Ishodi učenja:

Sticanje znanja iz domene upotrebe vitamini i minerali u hrani i dodacima prehrani.

Po završetku kursa student stiče osnovne kvalifikacije neophodne za pravilnu upotrebu vitamina i minerala u proizvodnji hrane kao i njihovo korištenja kao aditiva i dodataka prehrani.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Uvod u predmet. Vitamini i minerali u hrani. Značaja vitamina i minerala u prehrani ljudi. Povijest otkrića.

Vrste vitamina. Hidrosolubilni i liposolubilni vitamin. Vitamini kao antioksidanti. Hemski sastav vitamina.

Metaboličke funkcije vitamin, koenzimi. Izvori u hrani. Funkcije u organizmu. Preporuke unosa RDA, DRI, DV UL.

Vitamini kao dodaci prehrani.

Vrste i podjela minerala. Makro mikro i elementi u tragovima. Minerali kao antioksidanti. Hemski forme minerala u hrani. Funkcije u organizmu. Metaboličke funkcije minerala. Funkcije minerali kao koefaktora. Izvori u hrani. Preporuke unosa RDA, DRI, DV, UL itd. Minerali kao dodaci prehrani.

Vjezbe: Vitamini i minerali kao dodaci prehrani. Preporuke unosa vitamina i minerala kao dodataka prehrani.

Nutritivne i zdravstvene tvrdnje. Toksične doze.

18. Metode učenja:

1. Predavanja. Svaka metodska jedinica se razvija po principu: tema, ciljevi, nastavna strategija (predavanja, diskusija, diskusija u grupama), nastavna pitanja, izvori informacija-litertura.
2. Vježbe. Vitamini i minerali kao dodaci prehrani. Preporuke unosa vitamina i minerala kao dodataka prehrani. Nutritivne i zdravstvene tvrdnje .
- 3.Seminar.Student samostalo bira temu seminara ili u dogovoru s nastavnicima.
- 4.Konsultacije. Na raspolaganju 2 sata sedmično tokom trajanja nastave .

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Tokom trajanja kursa osigurava se permanentno praćenje stupnja dostignutih znanja studenta, kao i praćenje njihovih aktivnosti. Rad studenata se prati i ocjenjuje kontinuirano u toku semestra trajnim praćenjem sveukupnog rada i znanja studenata u svim oblicima nastave. Provjera znanja se vrši pismeno i usmeno.

Seminarski rad. Ocjenjuje se a) kvalitet pisanog rada (pristup temi, obrada teme i struktura rada, literatura, grafički i drugi prilozi, stil, tehnička opremljenost rada) i b) kvalitet prezentacije-odbrane. Seminarski rad se pregleda i ocjenjuje u okviru završnog ispita.

Pisemni ispit. Pismeni dio ispita je u formi testa kombiniranog sa zadacima i pismenim odgovorima.

Završni ispit. Završni ispit sastoji se od usmene provjere znanja. Na završnom ispitu postavljaju se dva pitanja prema unaprijed objavljenoj listi pitanja. U ispitna pitanja ulaze sadržaji i sa predavanja i sa vježbi. Student randomizirano bira pitanja.Tokom završnog ispita student brani i seminar.

Upis ocjene. Studentima koji su zadovoljili na testu + završni ispit, predmetni nastavnik upisuje ocjenu u indeks nakon završetka svih obaveza na predmetu . Uvjet za potpis su izvršene obaveze dolaska na nastavu sukladno pravilima Univerziteta.

Popravni ispit. Popravnim ispitima pristupaju studenti koji nisu zadovoljili na testu + završni ispit, a imaju urađene sve obaveze na predmetu. Prvo se polaže pismeni ispit, ukoliko student nije isti već uspješno položio u toku kontinuirane provjere znanja. Položeni dio pismenog ispita priznaje se na idućim ispitnim rokovima u toku iste školske godine.

Obavještavanje. Obavještavanje o rezultatima ispitnih zadataka je korištenje uobičajene oglasne ploče. Rezultati testova mogu se poslati e-mailom ili usmeno objaviti studentima u vremenu odredenom za konsultacije.

Čuvanje rezultata ispita. Rezultati pismenih ispita čuvaju se do sljedeće školske godine.

20. Težinski faktor provjere:

Konačna ocjena se formira na bazi rezultata aktivnosti na nastavi, testu, vjezbama i završnom ispitu. Tokom pohađanja nastave boduje se dolazak i aktivnost studenata na predavanja sa min. 5, a maks. 10 bodova. Seminarski rad-izrada i prezentacija boduje se minimalno 6 maksimalno 10; vježbe min. 6 maks. 10; test min 12 maks. 20. Ukupno predispitne obaveze minim. 28 maksim 50. Završni ispit min. 26 mak. 50 bodova.

21. Osnovna literatura:

1. Zempleni J, Suttie J W., Gregory J F. I Patrick J. (2013) :Handbook of Vitamins, Fifth Edition CRC Press
- 2.Grujic R, Balaban Ž, Jasic M, Beganlić A i Spaseska-Aleksovska E: Vitamini i minerali u ishrani ljudi, Univerzitet I Sarajevu 2014.

22. Internet web reference:

www.hranomdozdravlja.com (Jasic M. "Vitamini")
American Dietetic Association, www.eatright.org

23. U primjeni od akademske godine:

2015/2016

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: